

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota

Liubljana, sobota 4. januarja 1936

Cena posamezni številki Din 1.50

Proč s pretiranim centralizmom

Ni ga menda društva, ki je le enkrat priredilo v ta ali oni obdobju koristni namen srečolov ali loterije, da se ni že kesalo, ker se je odločilo k temu koraku — tako silno mnogo težav je moralo premagati, da je ta srečolov sploh dosegel. Kajti vsak srečolov, tudi najmanjši, mora dovoliti ministrstvo in redno se dogaja, da je dan srečolova že tu, a dovoljenja iz Beograda še ne. Vse zadnje dni pred srečolovom vlada v vsem društvu silno razburjenje, ker kljub pravočasni prošnji in ponovni urgenci ni in ni dovoljenja iz Beograda. V tej skrajni sili se mobilizirajo vsi člani društva, ki imajo količkar zveze z Beogradom. Sledi intervencija za intervencijo, vse polno ljudi se mora baviti z zadevo, ki je prava malenkost in ki se jih skoraj nič ne tiče, dokler se v zadnji uri le ne doseže ugodna rešitev.

To žalostno pesem je občutilo letos tudi Združenje trgovcev v Ljubljani. Da omili bedo svojih nezaposlenih bivših članov, da pomaga brezposelnim pomočnikom, je priredilo njim na korist na silvestrov večer srečolov. S priznanjem treba konstatirati, da so zaradi tega namena tudi trgovci darovali številne in lepe dobrote, da je bil gmojni uspeh srečolova zagotovljen. Pravočasno je bila odposlana prošnja, kmalu nato urgencia, nato so sledile prve rahle intervencije, a dovoljenja ni bilo. A med tem prihaja čas prireditve vedno bliže in bliže. Dovoljenja pa še ni. Začne se mobilizacija vseh sil, ki bi mogle intervenirati. Pisma in telegrami odhajajo v Beograd, telefon poje, osebno intervenirajo nekateri gospodje, a dovoljenje je šele prišlo, ko je sam minister dr. Krek interveniral in dosegel ugodno rešitev stvari, ki je prav za prav gola formalnost. Poleg tega pa samo v korist države, ki pobere takse za prireditve in poleg tega opravi zasebniki tudi mesto nje važno socialno delo. Torej sami tehtni razlogi, da bi šla državna oblast prirediteljem čim bolj na roko.

Vsa ta zadeva s srečolovom je prav za prav tako malenkostna, da se je skoraj ne izplača omenjati. A baš v tej malenkosti se kaže vsa škodljivost našega več kot pretrganega centralizma. Zato pa je treba tudi na to napako krepko pokazati. Kje pa naj dobe ministri in visoki državni funkcionarji čas za svoje težavne posle, če se morajo baviti še s tako malenkostnimi zadevami, kakor je n. pr. srečolov kakšnega neznatnega podeželskega društva! Saj so ti pri svojem reševanju čisto odvisni od poročila, ki ga dobe od pristojnega urada banske uprave, saj oni dostikrat niti ne vedo, kje je tisto podeželsko društvo, še manj pa, kako deluje. Ali ni mnogo bolj naravno, če bi urad, ki priporoča to prošnjo, tudi o njej odločeval!

Mimogrede pa bi pri tej priliki omenili še drugo stvar. Vse takse, ki se plačujejo od srečolovov, loterij in podobnih dobrodelnih prireditve, bi se morale stekati v posebni banovinski socialni fond, ker država itak nič ne stori za omiljenje socialne bede. Naj bo trud tistih, ki se mučijo s temi prireditvami, honoriran vsaj s tem,

da vidijo, da so se od njih plačane takse uporabile za ljudi v njih banovini. S tem bi se tudi število podobnih prireditve dvignilo.

Nemogoče je doseči ekspeditivnost uradov, kadar se tudi najbolj malenkostna zadeva rešuje v Beogradu. Naj se že enkrat ta kardinalna napaka odpravi in naj se

prepusti tudi lokalnim uradom, da vsaj v manjših zadevah odločajo, da so res uradi. Saj je njih odgovornost dovolj veliko jamstvo, da bodo delovali dobro, verjetno pa je, da bodo delali še bolje ko sedaj, ker sedaj niso direktno odgovorni, temveč pada vsa odgovornost na beograjski urad.

Čas bi bil, da se pri nas v res-

nici začne z demontažo našega mnogo prevelikega centralizma in da dobe tudi lokalni uradi nekaj besede. Seveda pa se morajo obenem tudi razširiti samoupravne pravice ljudstva, ki so bile že zadosti dolgo samo papirnata dekoracija. Enkrat morajo tudi te postati resnica.

katerih izplačilo v roku je popolnoma zagotovljeno. Izdajali se bodo ti boni postopoma v tranšah, in sicer po potrebi blagajne, toda strogo v mejah dovoljenih 500 milijonov Din.

Po vsej verjetnosti se v l. 1936. ne bodo niti primeroma izčrpala vsa emisijska tranša. Podpisovanje teh bonov bo popolnoma prostovoljno in svobodno ter bo vzel te zapiske samo tisti, ki jih bo hotel.

Podrobnejše pogoje glede teh zapiskov, njih obrestno mero in emisijski tečaj bo pozneje določil finančni minister po razmerah na denarnem trgu.

Z novimi boni se bo poživila cirkulacija denarja in zmanjšala tezavracija ter se more reči, da bodo pomenili ti zapiski mnogo večjo korist za lastnike bonov, odnosno za narodno gospodarstvo, kakor pa za državo.

Končno moram poudariti, da bo ta operacija povečala stabilnost narodnega denarja ter da je popolnoma v okviru rigorozne, pravilne in previdne proračunske in valutne politike.

Za kritje letečih dolgov izda država za pol milijarde državnih bonov

Na seji vlade je bilo sklenjeno, da se izda na podlagi čl. 63. finančnega zakona za l. 1934/35. in zakona o proračunskih dvanajstih za leto 1935/36. uredba o izdaji državnih blagajniških zapiskov v višini 500 milijonov Din za kritje letečih dolgov, ki znašajo za proračunsko leto 1933/34. 348 milijonov Din.

Nova uredba se glasi:

Čl. 1. — Finančni minister se pooblašča, da izda v svrhu oživljenja narodnega gospodarstva izplačila prejšnjih državnih obvez in okrepitve gotovine državne blagajne v državi blagajniške zapiske do skupnega zneska 500 milijonov Din.

Čl. 2. — Blagajniški zapiski na podlagi te uredbe se morejo izdati naenkrat ali v več presledkih z rokom, ki ne more biti krajši od dvanajst mesecev. Ob vsakem roku izplačila more finančni minister razpisati vpis novih zapiskov, vendar pa skupni znesek vseh izdanih zapiskov ne sme presegati zneska, določenega v čl. 1. te uredbe. Skrajni rok za amortizacijo tega posojila se določa do 31. decembra 1940, do katerega morajo biti izplačani vsi izdani boni.

Čl. 3. — Blagajniški zapiski se glase na prinositelja, a se morejo izdajati tudi na ime. Ti blagajniški zapiski se izdajajo v kosih po 500.000, 100.000, 50.000, 10.000 in 5.000 Din. Finančni minister bo predpisal obliko in besedilo teh zapiskov ko tudi višino obre-

stne mere. Obresti se izplačujejo za tri mesece v naprej.

V mejah te uredbe bo določil finančni minister rok vpisov blagajniških zapiskov, določil rok izplačila, njih tečaj (emisijski tečaj), posredniško nagrado za banke ter višino, do katere se bodo izdajali.

Čl. 4. — Potrebni zneski za plačilo obresti, razlik med nominalno vrednostjo in tečajem ter posredniškim dobičkom, ko tudi stroškov za izdajo teh zapiskov zapadejo na breme obratnega kapitala Glavne državne blagajne, v kolikor niso za nje že v proračunu predvidena zadostna sredstva.

Čl. 5. — Za zapadle blagajniške zapiske se ne plačajo nobene obresti. Zapadli blagajniški zapiski zastarajo v 30 letih od roka izplačila zapiskov. Zapadle obresti zastarajo v 5 letih od roka, ko bi morale biti plačane.

Čl. 6. — Blagajniški zapiski, izdani na podlagi te uredbe, se oproščajo vseh sedanjih in bodočih državnih in samoupravnih davčnin. Ti zapiski so pupilarno varni ter jih morajo sprejemati tudi državne in samoupravne blagajne na ime kavcij in garancij v njihovi nominalni vrednosti.

Čl. 7. Izjemoma od čl. 71. točke 2. zakona o delniških družbah iz l. 1896. in ostalih zadevnih veljavnih zakonskih določil in statutarnih predpisov morejo vse ustanove, zavezane na javno polaganje te zapiske knjižiti v svojih letnih bilancah po ceni, po kateri so jih kupili.

Izjava fin. ministra

Po seji vlade, na kateri je bila sprejeta uredba o izdaji blagajniških zapiskov, je sprejel finančni minister Dušan Letica novinarje ter jim dal daljšo izjavo, iz katere posnemamo:

Znano je, da boleha državna blagajna na kronični bolezni pomanjkanja obratnega kapitala. Pri nas ni, kakor v večini drugih držav, drž. blagajna bankir proračuna ter ne izdaja bonov, ki bi bili pravi borzni papir in ki bi dovoljevali državi, da bi se posluževala v mesecih večjih državnih izdatkov razpoložljivega denarja na denarnem trgu. Breme, ki pritiska na državno blagajno, je tem večje, ker mora kriti ne samo izdatke po tekočem proračunu, temveč tudi obveze iz prejšnjih let in za izredne izdatke. Naši proračuni pa so bili v zadnjih letih zaradi krize redno deficitni. Na drugi strani pa je bil predjem 600 milijonov Din, ki jih ima država od Narodne banke kot letni sezonski kredit, že od l. 1932. zamrznjen in se ne more več mobilizirati. Zato država dostikrat ni mogla plačati svojih dobaviteljev. Ra-

zumljivo je, da je neizvrševanje teh obvez oviralo vse gospodarsko življenje. Če je finančnemu ministru že v normalnih časih zagotovljen z zakonom obratni kapital pri emisijski banki, je jasno, da se mora pomanjkanje takšnega kapitala v časih krize še posebno težko občutiti.

Cilj nove uredbe je, da poživimo gospodarsko življenje s plačilom državnih obvez iz prejšnjih let ter da okrepi položaj drž. blagajne brez kakšnega novega apela na emisijsko banko. Je to samo kreditna operacija, ki se redno uporabljajo v najbolj naprednih državah.

Če abstrahiramo podedovane leteče dolgove, je naša proračunska situacija zdrava. Plasiranje teh bonov na trgu naj samo likvidira preteklost in odpravi trenutne težkoče drž. blagajne, nikakor pa naj ne opogumi finančnega ministra, da bi se v bodoče posluževal izrednih sredstev za kritje rednih izdatkov. Ker se bodo plačale stare terjatve proti državi z boni, se bodo mogle tekoče obveze države redno plačevati.

Nova uredba pa bo v korist tudi denarnemu trgu. Znano je, da leži po tekočih računih Narodne banke in drugih zavodov na stoltni milijonov Din, za katere se dobiva pri Narodni banki samo 1 odstotek obresti. Novi državni zapiski pa bodo nudili zelo veliko ugodnost za naložbe, ker bodo dajali večje obresti in nudili tudi razne fiskalne in druge ugodnosti. Zato je pričakovati, da bodo ne le banke, temveč tudi zasebniki vlagali denar v te zapiske,

§ 19. obrtnega zakona treba izpremeniti

Po četrtem odstavku § 19. obrtnega zakona je dovoljeno imetnikom rokodelskih obrtov izvrševanje trgovinskih obratov, če dokažejo, da so v svoji stroki najmanj tri leta samostojno poslovali. Na podlagi tega določila prejemajo v zadnjem času obrtniki po vrsti dovoljenja za vse mogoče trgovine.

Tako se je dogodilo, da je kovač začel trgovino z modnim blagom, mizarji so postajali trgovci z mešanim blagom in podobno. V času sedanje težke gospodarske stiske ljudem kočno ni zameriti, če si pomagajo kakor vedo in znalo. Toda vprašanje je, če si ti ljudje, ki zapuščajo svojo stroko in se posvečajo čisto novi, tudi v resnici pomagajo. Vendar je nad vse verjetno, da tisti, ki ni mogel uspeti v svoji stroki, bo še manj imel sreče v čisto tuji stroki. Zato bo neizogibna posledica tega preskakovanja iz ene stroke v drugo ta, da bodo ljudje izgubili še tiste revne prihranke, ki so si jih pridobili z delom v svoji stroki. Vložili bodo denar v novo trgovino, jo opremili, ko bodo potrosili ves svoj denar, pa zaman čakali na kupce. Njih eksistenca bo s tem popolnoma uničena.

V današnji dobi nad vse ostre medsebojne konkurence je vendar zelo malo verjetno, da bi mogel z uspehom konkurirati obrtnik, ki je brez trgovskega strokovnega znanja. Saj je lahko tisti kovač nad vse dober obrtnik in nad vse pameten človek, ali kje bo našel ljudi, da se na modno blago bolje spoznajo ko trgovci, ki se je v modni stroki izučil in ki vodi modno trgovstvo že leta in leta. V interesu samih teh obrtnikov bi bilo, da se takšno preskakovanje iz ene stroke v drugo ne bi dovoljevalo, ker bo ljudem le v nesrečo.

Obenem pa bo silno trpel sloves trgovine. Vedno jasneje se kaže, da je izhod iz krize le v solidnosti. Prihaja čas, ko bo mesta le za dobro kvaliteto blago, ko bo vsakdo propadel, ki bi poskušal z manjvrednim blagom svojo srečo. A tudi v interesu obubožanega

prebivalstva je, da prodre kvaliteto blago, da bodo ljudje, za svoj težko prisluženi denar dobili le blago, ki je tudi nekaj vredno.

Zato je nujno potrebno, da se § 19. obrtnega zakona izpremeni v tem smislu, da mora vsak, ki začne trgovino, dokazati svojo strokovno sposobnost za vodstvo trgovine one stroke, katero misli začeti. Če se to ne bo zgodilo, potem se bo razvil v trgovini takšno sušmarstvo, ki bo uničilo vso domačo trgovino.

Kajti ne smemo pozabiti, da so velike veleblagovnice, razne židovske velike trgovine in pa tuje trgovine z enotnimi cenami stalno na preži, kako bi si osvojile še one trge, ki so danes v rokah naših domačih trgovcev. Delniška družba »Ta-ta« je že prijavila v Zagrebu svojo podružnico. Ne bo dolgo, ko jo bo prijavila tudi v Ljubljani in v drugih mestih.

S svojo solidnostjo so dosedaj domači trgovci uspešno branili svoje pozicije na domačem trgu pred tujimi veletvrdkami. Če pa se bodo pojavljale na domačem trgu slabo vodene trgovine bivših obrtnikov, potem se bodo tuje tvrdke z lahkoto vrinile na njih mesta in domača trgovina bo za domače ljudi izgubljena.

Zato pa se ne sme trpeti, da bi nesposobni ljudje ogražali domačo trgovino in da bi zaradi njih nesposobnosti propadli desetletni napori legitimnih trgovcev, ki so izvedli — vsaj v Sloveniji velja to — popolno nacionalno osamosvojitve na trgovskem polju. Ne samo v interesu dobrega slovesa naše trgovine, temveč tudi v interesu narodnega gospodarstva je zato, da se § 19. obrtnega zakona izpremeni v zahtevnem smislu.

Današnji številki smo priložili poštne položnice ter prosimo vse cenj. naročnike, da nam po možnosti čimprej nakažejo naročnino. Obenem jih v ljubeznivi prosimo, da tudi pri svojih znanjih in prijateljih skušajo pridobiti »Trgovskemu listu« nove naročnike.

Uprava »Trgovskega lista«.

S sentimentalnimi vzdihi se ne rešuje gospodarska kriza

Te dni smo čitali v nekem dnevniku silno človekoljubna, obenem pa še bolj sentimentalna vzdihovanja o današnjih razmerah. Tako pravi avtor teh vzdihov, da je slišal, da imajo razni bankirji, industrialci in visoki delničarji po Din 30.000 in več mesečnih dohodkov, nekdo v Sloveniji pa celo 120.000 Din. Kam gredo ti ljudje vendar z denarjem! Nekateri da imajo stanovanja s 5, da celo s 7 sobami, ki so pozimi vse zakurjene, nedaleč od njih pa so družine brez mleka, brez kruha in brez čevljev! Kako more le svet vse to gledati! S tem vzklikom končuje avtor svoja naivna razmotrivanja.

Tako tipično slovenska so ta razmotrivanja, da kar ne moremo molčati nanje. Samo pomislite to nezasišano! So ljudje, ki imajo tudi stanovanja s 5 sobami in vse so zakurjene! Ali moremo doživeti bolj jasen dokaz, kako je naš svet bolan za malenkostnimi nazorji! Kje na svetu je še list, razen če ni odkrito marksistično agitatoričen, ki bi se zgražal nad tem, da ima kdo 5 zakurjenih sob! Menda Slovenci res ne sme imeti več ko tri sobe, pa naj šteje njegova rodbina tudi 10 glav!

Da, res je, današnje razmere so vse prej ko urejene. Na eni strani veliko bogastvo, na drugi strani pa skrajna beda. In celo v revni Sloveniji se dobe srečni ljudje — kako solidarno jim vsi zavidamo — ki imajo po 30.000 in celo več mesečnih dohodkov, v njih nepo-

sredni bližini pa žive ljudje, ki nimajo dovolj niti za golo življenje! V tej razliki je na vsak način napaka v organizaciji družbe, samo, da je ta napaka v nečem drugem, kakor pa misli avtor sentimentalnega članka.

Vsak človek ima pravico do eksistence, in ne le do eksistence, temveč tudi do pravice, da ima rodbino, ki jo more dobro vzgojiti. To je temeljna človeška pravica in družba, ki človeku te pravice ne daje, je slabo organizirana. O vsem tem ni in tudi ne sme biti dvoma.

Težava pa nastane, ko se naj izvede organizacija družbe v smislu te osnovne pravice človeka. Avtor sentimentalnega članka misli, da bo ta napaka odpravljena s tem, da se tistim, ki so se dokopali do boljšega položaja ali po svojem delu ali pa le po zaslugah prednikov, vzame vse to, kar imajo več ko drugi. Račun je čisto pogrešen in totalno napačen. Tudi če bi tem bogatašem vzeli prav vse, kar imajo, ne bi bili reveži dosti na boljšem, ker teh premožnejših ljudi je tako malo, da bi njih premoženje bilo le kaplja v morje splošne bede. Stanovanj s petimi in sedmimi sobami je n. pr. v Ljubljani tako malo, da ne bi bilo z njimi skoraj nikomur pomagano. Če bi premožnejšim tudi vzeli vse, ne bi dosegli nič drugega, kakor nevarno izravnavo navzdol ter bi dejansko ponovili samo komunistični eksperiment, za

katerim boleha Rusija še danes. Beda in pomanjkanje pa še dolgo ne bi bila odpravljena, kakor tudi še danes žive ljudje v Rusiji na tako nizkem življenjskem standardu, ko prav v nobeni drugi evropski državi.

Rešitev je čisto drugod in dana od razmer samih. Tistim, ki trpe pomanjkanje, je treba pomagati in njim omogočiti večje in nove zasluge. S samim ščuvanjem proti kapitalu pa se to ne da doseči, ker kapital ni sam po sebi zlo, temveč postane zlo šele takrat, kadar je v napačnih rokah. V nepravih rokah pa je vedno, kadar ga imajo ljudje brez socialnega čustvovanja, toda brez socialnega sočustvovanja so tudi oni, ki bi hoteli vsakogar, ki ima le nekaj več od njih samih, pobesiti. Skrajnosti se dotikajo, to francosko pravilo velja tudi v tem primeru.

Nikdar ne bomo spravili gospodarstva na pravo pot, če bomo le drug drugemu zavistni, mesto da si drug drugemu pomagamo. Le iz hotenja po medsebojni pomoči se rodi pravo in ustvarjajoče socialno sočustvovanje, dočim je sentimentalno vzdihovanje neresno in brez učinka. Sicer pa je tudi to resnico treba enkrat povedati, da bi bil položaj vseh Slovencev neprimerno boljši, če bi imeli malo več bogatašev in če ne bi bili tako zelo narod revežev. Zato pa je v sentimentalno socialnost odeta zavist še tem bolj napačna.

Sedaj ob novem letu, ko plačujejo trgovci naročnino za vse mogoče liste, tudi takšne, ki pišejo proti njihovim interesom, naj se spomnijo vsi trgovci v prvi vrsti na svoje stanovsko glasilo. Ne ena žrtev se jim ne bo tako izplačala, ko žrtev za njih stanovsko glasilo!

Zato v novem letu na delo za »Trgovski list«, da se bodo krepko čule v javnem življenju zahteve trgovstva in da bo konec omalovaževanja in neupoštevanja gospodarskih stanov.

Za častne sodnike za l. 1936.

so imenovani od pravosodnega ministra ti gospodje:

pri okrož. sodišču v Ljubljani:
Ernst Hieng, veletržec z lesom,
dr. Josip Dermastija, gen. tajnik Vzájemne zavarovalnice,
Avgust Tosti, gen. direktor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo,
dr. Fran Pavlin, direktor Ljubljanske kreditne banke,
dr. Ciril Pavlin, direktor Združenih papirnic,
Guido Cadež, trgovec,
Karl Soss, trgovec,
Antoni Verbič, trgovec in dvorni dobavitelj,

Milan Česnik, trgovec,
Srečko Grom, špediter,
Dragotin Štrucelj, špediter,
Venčeslav Breznik, trgovec,
dr. Janko Berce, gen. tajnik Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo,
Fran Erce, poddirektor Zadržne gospodarske banke,
Jurij Šafer, trg. nameščenec,
Fran Lah, trgovski nameščenec, vsi iz Ljubljane;

pri okrož. sodišču v Mariboru:
Miloš Oset, trgovec,
Ferdo Pinter, trgovec,
Drago Roglič, trgovec, vsi iz Maribora;

pri okrožnem sodišču v Celju:
Josip Kramer, drogerist,
Fran Lukas, trgovec,
Karl Leibner, trgovec, vsi iz Celja, in

pri okrožnem sodišču v Novem mestu:
Edmund Kastelic, trgovec in
Josip Pavčič, trgovec, oba iz Novega mesta.

Angleži nam bodo dali kompenzacije

Trg. minister dr. Vrbanč je sprejel zastopnika agencije Avale ter mu dal daljšo izjavo o prizadevanjih vlade, da najde nadomestek za izgubljeni italijanski trg. Po 5. sankcijskem sklepu so države, ki izvajajo sankcije proti Italiji, zavezane, da si medsebojno pomagajo. Na tej podlagi se je tudi začela Jugoslavija pogajati z drugimi državami, zlasti pa z Anglijo in Francijo.

Anglija je pokazala mnogo dobre volje, da nam pomaga in je upati, da bomo mogli izvoz proizvodov živinoreje in perutninarstva v Anglijo znatno povečati. Med drugim se je že doseglo, da je Anglija odpravila carino za naša jajca in znižala carino na purane od 3 na 1 peni. Poleg tega nam je zvišala kontingente.

Težavnejša so pogajanja s Francijo, ki se sklicuje na nujno potrebno zaščito lastne produkcije. Vodi jo pa se tudi pogajanja s Španijo in Švico ter je upati, da bodo tudi s temi državami sklenjene ugodne pogodbe.

Kdaj bo konec ljubljanske telefonske mizerije!

Samo 97 naročnikov more hkrati govoriti po ljubljanskem telefonu. Če dvigne slušalko še 98. naročnik, pa je že zmešnjava tu. Odtod izvira tudi vsa mizerija pri ljubljanskem telefonu. Zakaj se ne nabavi nov generator in s tem poveča število izhodov? Vse ljubljanske organizacije bi morale stalno ponavljati, da so te telefonske mizerije že sili. Za drag denar pa človek ne more telefonirati, ker poštna uprava preveč skopari. Ljubljanska potrpežljivost je v resnici vzorna!

Politične vesti

Grški kralj Jurij II. odpotuje v kratkem na Malto, kjer se sestane z vrhovnim poveljnikom angleške vojne mornarice.

Med Anglijo in Francijo je dosežen popoln sporazum glede vojaškega sodelovanja obeh držav za primer italijanskega napada na angleško brodogradnjo. Francija stavi takoj Angliji 400 bojnih letal na razpolago ter vsa svoja pristanišča kot oporišča za angleško brodogradnjo. Anglija pa je dala Franciji potrebna jamstva za primer nemškega napada na Francijo.

V Rimu se nadejajo, da bo Francija vendarle še enkrat posredovala v korist Italije. Zato je bil tudi Mussolini v svojem govoru na seji ministrskega sveta mnogo bolj pomirljiv kakor običajno.

Italijanska letala so bombardirala v bližini Dola švedsko zasilno bolnišnico Rdečega križa ter jo vso razdejala. Pri tem je bilo ubitih več članov švedskega Rdečega križa ter vsi zdravniki razen dveh in vseh 50 ranjencev v bolnišnici. Tako v Zenevi, ko v Londonu in v vseh kulturnih deželah je napravila vest za Italijo zelo slab učinek. Iz Zeneve je že odrejena preiskava zaradi uničenja bolnišnice. Verjetno je, da bo ta vest pripomogla k poostitvi sankcij proti Italiji.

Po vsej švedski vladi silno ogorčenje zaradi bombardiranja švedske zasilne bolnišnice po italijanskih letalih. Po vsej švedski so začeli zbirati sredstva za novo bolnišnico v Etiopiji. Prijavilo se je tudi že več ko tisoč dobrovoljcev, ki so pripravljeni oditi v Etiopijo in če treba tudi z orožjem nastopiti proti italijanski vojski. Tudi po vseh drugih skandinavskih državah se ogorčenje obsoja italijanski napad na švedsko bolnišnico.

Italijani se opravičujejo, da so napadli švedsko bolnišnico samo zato, ker da so Etiopci odsekali dvema letalcema glave in obe potem zmagoslavno prinesli v Harar. Kaj ima s tem incidentom opraviti švedska bolnišnica, je čisto nerazumljivo.

Ker so začeli Italijani uporabljati tudi bombe s strupenimi plini, je protestiral proti temu etioipski cesar pri Zvezi narodov. Njegov protest bo morala Zveza narodov upoštevati, ker je Italija sprejela konvencijo, s katero se je zavezala, da ne bo uporabljala strupenih plinov, razen če bi jih njen nasprotnik začel uporabljati kot prvi.

Položaj italijanske vojske na severni fronti postaja vedno težji in tudi italijansko uradno poročilo že priznava, da se je morala italijanska vojska umakniti.

Bitka za mesto Adi Abi, ki so ga končno usvojili Etiopci, je bila ena najbolj krvavih bitk vse vojne. Tuji poročevalci poročajo, da je na obeh straneh padlo na tisoče vojakov.

Doba malega deževja je že nastopila v Etiopiji, kar bo zopet silno otežilo prodiranje italijanske vojske. Etiopci pa nasprotno upajo, da se bodo mogli sedaj s še večjim uspehom boriti proti Italijanom.

Na severni fronti je bilo zopet sestreljeno italijansko letalo. To je peto letalo, ki je bilo sestreljeno na tej fronti.

Tirolicev je dosedaj dezertiralo iz italijanske vojske že 1650, od katerih jih je zbežalo v Nemčijo 1500. Tako poroča »Vorarlberger Volksblatt«.

V Tunis je pribežalo mnogo italijanskih dezertirjev iz Libije. Umorili so svojega poveljnika kapetana Biondaja, nato pa pobegnili. V Tunisu so vse takoj razorožili in internirali.

Hitler je v svojem novoletnem proglasu na narod izjavil, da bo glavna naloga nemške vlade v novem letu pobijanje komunizma, izvajanje narodno-socialističnega programa ter pobijanje brezposelnosti. Geslo v novem letu se glasi: Vedno naprej za mir, čast in moč naroda!

Španska vlada je zaradi nespojasnosti glede volilnega zakona odstopila, nakar je sestavljal novo uradniško vlado Portela Valadaresa, ki je zadržal tudi notranje ministrstvo.

V madjarskih vladnih krogih se opaža rastoče nezadovoljstvo z Gembešovo protizenevsko politiko, ki da je privedla Madjarsko v popolno osamljenost. Zahteve, da Gembeš odstopi, postajajo zato vedno glasnejše.

Po japonskem proračunu za leto 1935/36 so določeni vsi državni izdatki na 2.272 milijonov jen, od katerih gre 47 odstotkov za vojsko. Vojni proračun je proti lanskemu povečan za 79 milijonov jen. Vojaški krogi pa so zahtevali znatno višje povečanje vojnega proračuna in finančni minister Takahashi je le z največjo težavo dosegel znižanje njihovih zahtev.

Gospodar in nameščenec

Brez vsakega dvoma je posebne važnosti za razvoj trgovine razmerje med gospodarjem in njegovimi nastavljenici. Kadar sta drug z drugim zadovoljna, tedaj trgovec laže računa z boljšim uspehom.

Nastavljenec se mora truditi, da ustreza željam svojega gospodarja, da posveča vse svoje moči koristim svojega delodajalca in da vestno izpolnjuje svoje dolžnosti.

Delodajalec pa mora biti svojemu sotrudniku naklonjen in dobrohoten šef.

Trgovec in sotrudnik sta navezana drug na drugega. Trgovec ne more biti brez sotrudnika, ta pa zopet more dobiti primerno službo le v napredujoči trgovini. Plača naj bo tolikšna, da more z njo reden sotrudnik izhajati. Marsikateri gospodar je sam kriv, če nastavljenec niso povsem zanesljivi. Sila je hujša od moralne zvesti.

Vsakemu nastavljenec naj se s početka da kaj manj, ko pa se ugotovi, da je poraben in dober, se naj primakne in ni treba čakati, da nameščenec sam zaprosi. Taka nepričakovana povišica zelo vpliva na delavnost nastavljenca.

Ni dobro, če se poizveduje pri prejšnjem gospodarju, kakšen je bil nastavljenec, ker se ne more vselej in vsaki informaciji vse verjeti.

Nastavljenca pa na drugi strani nikakor ne priporočajo pogoste službe. Danes se sicer vsak potruditi, da obdrži svoje mesto, ker je hudo težka za službo, ali vseeno nekateri zelo radi menjajo službe.

Pa tudi tvrdki ni v korist, če preveč menja svoje nastavljence. Odjemalci radi vidijo v trgovini znane obraze in tudi starejših nastavljencev, katerim bolj zaupajo, kakor pa neizkušenim mladičem. Tu naj vpletem, kar sem sam opazoval. Stranka postaja nezaupna in nestrpna, če mlad sotrudnik obrača predmet, ne ve, ne kod ne kam z njim in se žalostno ozira po pomoči. Tak nastavljenec težko proda in stranka raje odide brez nakupa, če ne priskoči na pomoč kateri izkušen sotrudnik. Da bi

mlad neizkušen pomočnik ne kvaril razpoloženosti stranke, naj mu bo naročeno, da takoj poprosi starejšega in izkušenega tovariša za pomoč, če se sam ne spozna, ali če ne ve cene kakemu predmetu in ta ni napisana.

Trgovec skrbi le za svojo korist, če ima v službi dobre in izvežbane sotrudnike. Starejši sotrudniki so sicer dražji, ali zato pa tudi z večjo resnostjo in izkušnostjo pazijo na koristi trgovine.

Neprijaznost z nastavljenici je neumestna. Zlasti pa naj se ne graja nastavljenec pred drugimi nastavljenici, še manj pa pred strankami, ker to odbija stranke, posebno finejše, za sotrudnike pa je ponižujoče in ubija samozavest. Če je treba nastavljenca kaj povedati, se mu to pove v pisarni med štirimi očmi. Robantenje po trgovini dokazuje slabo vzgojo robantača.

Vplivati se mora na nastavljenca, da so varčni. Kljub nezaupanju v razne denarne zavode se lahko varno nalaga denar tudi danes. Varčen nastavljenec je sposobnejši za delo.

Odličen vtis

je napravila na vse naročnike in takšna številka »Trgovskega lista« njegova novoletna številka. Z zadovoljstvom so konstatirali zavedni trgovci veliki obseg novoletne številke, njeno lepo, pestro in zanimivo vsebino ter veliko število novoletnih voščil in inseratov. A takšna številka »Trgovskega lista« bi mogla biti ne le enkrat na leto, temveč vsaj enkrat na teden, če bi vsi trgovci in vsi gospodarski ljudje izpolnili svojo dolžnost do svojega stanovskega glasila. »Trgovski list« bi ne bil potem le eden prvih listov po številu svojih naročnikov, temveč tudi najboljši insercijski organ. V tem primeru pa bi mogel imeti list tudi tako odlično informativno službo za vsa gospodarska vprašanja, da bi v tem pogledu zavzemal izjemno mesto. »Trgovski list« ne bi potem služil

Trgovec dela za svoje koristi, če daje nastavljenecem strokovne časopise in strokovne knjige v čitanje. Seveda se mora trgovec prepričati, če so nastavljenec knjige tudi prečitali.

Še nekaj moram navesti. Kljub vsej pozornosti se dobijo tudi nastavljenec, ki niso povsem zanesljivi. Ako se sumi, da kateri nastavljenec ni povsem pošten, se ta sumnja ne sme kratkoma izreči, ker le ni izključeno, da je osumljen nedolžen. Zato je potrebna velika previdnost. Če se ugotovi z vso gotovostjo nezanesljivost, tedaj se je treba odločiti, ali da se zadeva izroči sodišču ali pa se uredi na tihem. Mnogokrat zadoštuje resen opomin in opozoritev, s katero se marsikateri spravi na pravo pot poštenja in zanesljivosti. Mnogokrat je zakrivila zablodo le mladostna lahkomišelnost, ne pa zlobnost in pokvarjenost. Zato ne takoj seči po najtrem sredstvu. Samo v korist bo gospodarju, če vidi nameščenec, da šef upošteva tudi njegove težave. Strogost je dostikrat potrebna, še večkrat pa dobrohotnost. Dobro razmerje med gospodarjem in nameščencem je pol trgovskega uspeha.

svojim naročnikom le kot borbeno stanovsko glasilo, temveč tudi s svojimi prvovrstnimi informacijami.

Zato je v prvi vrsti od trgovcev in slovenskih gospodarskih ljudi odvisno, da jim bo njih stanovsko glasilo v čim večjo korist. Čim več bodo pridobili listu naročnikov, čim več mu bodo pridobili inseratov in čim redneje mu bodo poročali o pomembnejših gospodarskih dogodkih ter o svojih stanovskih prizadevanjih, tem boljši bo tudi list. Vsak trgovec mora listu pridobiti najmanj enega naročnika, poleg tega pa doseči, da bi vse one velike tvrdke, pri katerih sam nabavlja blago, tudi priporočale svoje blago v »Trgovskem listu«. Pa še dosti drugih možnosti je, da trgovci koristijo svojemu stanovskemu glasilu.

Denarstvo

Tečaj državnih papirjev v letu 1935.

V l. 1935. so tečaji vseh državnih papirjev, v mnogem tudi zaradi državne intervencije znatno poskočili, kasneje, zlasti v oktobru pa znatno popustili, vendar pa so dosegli v primeri z lani proti koncu leta 1935. napredek, kakor je razvidno iz te tabele:

	1934	1935
7% inv. pos.	70'0-73'0	76'0-78'5
agrari	41'0-43'0	45'0-46'0
vojna škoda	335-337	354-356
begluške obv.	56'0-57'0	60'0-61'0
dal. agrari	—	60'0-61'0
8% Blair	64'0-66'5	79'0-81'0
7% Blair	56'5-57'5	70'25-70'5
7% Seligman	65'0-65'5	75'0-77'0
7% stabilizac.	—	76'0-81'0

Dalmatinski agrari in 7% stabilizacijsko posojilo so letos bili na naših borzih na novo uvedeni. 5% obveznice za javna dela niso notirale, ker so vse v trdnih rokah (v drž. bankah).

Tudi promet z državnimi papirji se je dvignil, in sicer od 357 na 378 milijonov dinarjev.

Nova ureditev plačilnega prometa z Nemčijo

Ker so naše terjatve proti Nemčiji narasle že na skoraj 400 milijonov dinarjev, je odpotoval guverner Narodne banke dr. Radosavljevič v Berlin, kjer se je sestel z dr. Schachtom ter se z njim dogovoril, da se plačilni promet z Nemčijo uredi v bodoče na ta način:

Po nalogih iz Berlina se do dne 15. januarja zaključijo dosedanja računi (»A«) pri nemški obračunski blagajni. Saldo terjatev po tem računu se likvidira na ta način, da vplača naša država za svoje blagovne terjatve v Nemčiji z vplačilom nakaznic, naši uvozniki pa z vplačilom 50% v gotovini, 50% pa v nakaznicah, ki jih kupijo od naših izvoznikov na naših borzih, za blago, ki prispe v Jugoslavijo do 14. januarja 1936. zaključno.

Od 15. januarja 1936 dalje pa morejo uvozniki vse svoje iz Nemčije uvoženo blago plačati z nakaznicami, ki jih kupijo na naših borzih od naših izvoznikov.

Narodna banka pa bo od 15. januarja izdajala klirinške čeke mesto dosedanjih aviz in nakaznic, s katerimi se je doslej potrjevalo vplačilo pri nemški obračunski blagajni za račun naših izvoznikov. Ti klirinški čeki se bodo mogli realizirati s prodajo na borzi. Narodna banka je pooblaščenca, da odkupuje te nakaznice po tečaju ponudbe in povpraševanja. Končno se pooblašča Narodna banka, da izda potrebna navodila za novi način ureditve plačilnega prometa z Nemčijo.

Ker bodo mogli v bodoče uvozniki plačevati vse svoje blagovne dolgeve z nakaznicami, se upa, da bo saldo naših terjatev proti Nemčiji v doglednem času bistveno znižan.

Položaj na londonskem srebrnem trgu

se je znova zboljšal in je dosegel tečaj srebra že nekaj nad 22 penijev za unčo. Potemtakem bi londonski srebrni trg imel svoje najtežje čase že za seboj. Še vedno pa se ne sklepajo na borzi terminske kupčije s srebrom, ker je položaj vendar še preveč nejasen. Mehikanci sedaj zahtevajo od ameriške vlade, da plačuje samo njih srebro po višjem tečaju ter izjavljajo, da so pripravljeni dovoliti Združenim državam Severne Amerike v kom-

penzacijo posebne olajšave pri uvozu blaga.

Za prvega podguvernerja Narodne banke je imenovan dr. Jovan Lovčević, dosedanji II. podguverner banke, za II. podguvernerja pa je imenovan znani strokovnjak in tajnik zagrebske borze dr. Ivan Belin.

Romunska državna kovnica je bila te dni slovesno blagoslovljena. Kavnica je veljala 45 milijonov lejev.

Francoska banka je znižala eskontno obrestno mero od 6 na 5 %, lombardno pa od 7 na 6 %.

Za trimesečni odlog plačil je morala zaprositi 180 let stara švicar-

ska banka Leu & Co. v Curihi. V zadnjem času je morala izplačati svojim vlagateljem okoli 50 milijonov švicarskih frankov.

Investicije kapitala iz USA v tujini so se lani zmanjšale za dve milijardi na 13.114 milijonov dolarjev.

Narodni dohodek Amerike se je po podatkih trgovinskega ministarstva povečal lani za 10 odstotkov. Sovjetska vlada demantira, da bi hotela devalvirati sovjetski rubelj.

Po podatkih sovjetske vlade, so dosegle vse hranilne vloge v prvih 11 mesecih lanskega leta v sovjetski Rusiji 560 milijonov rubljev, dočim so dosegle l. 1934 le 327 milijonov.

Lesna podjetja so začela odpuščati delavce

Posledice sankcij so se začele kazati že v najostrejši obliki. Cela vrsta lesnih podjetij, je začela odpuščati delavce, ker pač tudi pri najboljši volji ne morejo najti možnosti za njih zaposlitev. Ne eno podjetje pa ni tako obdarjeno z rezervami, da bi se moglo preтворiti v dobrodelno ustanovo in pripravljati les, če ni nobenih kupcev.

Delavska zbornica je zato poslala vladi spomenico, da dovoli posebne kredite za brezposelno delavstvo v Sloveniji. Spomenica je več ko utemeljena, kajti če komu, potem je država zavezana pomagati onim, ki so zaradi izvajanja državne politike prišli ob zaslužek. Samo zaradi sankcij proti Italiji pa so prišli brezposelnosti ob kruh in zato so ti tudi upravičeni, da zahtevajo podporo od države.

Bodi pri tej priliki z vso odločnostjo poudarjeno, da je zasebna dobrotelost mnogo preslabotna, da bi mogla sama prevzeti vsa bremena posledic sankcij. Kriza je zasebno gospodarstvo že čisto izčrpal in tudi zato je državna pomoč nujna.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet dinarjev 10.625.777'22.

Na ponedeljkovem borznem sestanku dne 30. decembra 1935 je bil dosežen **naravnost rekorden dnevni devizni promet**, in sicer **skoraj osem milijonov dinarjev**, kar se ni pripetilo na naši borzi že nekaj let. Ker pa je bilo tudi naslednjega dne perfektuirano za oca. 4 milijona dinarjev deviznih zaključkov, je bil s tem dosežen v mesecu decembru 1935 največji mesečni devizni promet zadnjih treh let, in sicer **Din 26.231.000'—**. Tako je zaključila Ljubljanska borza lansko leto s skupnim deviznim prometom **211 milijonov dinarjev**, kar pomeni porast dinarjev **41.000.000'—** napram letu 1934.

V ostalem se je gibal dnevni devizni promet kot sledi (v tisočih dinarjev):

30. dec.	Din 7.862	London—New York
31. dec.	Din 737	London—Dunaj
2. jan.	Din 473	Berlin—Dunaj
3. jan.	Din 1.553	Dunaj—London

V primeru s prejšnjim borznim tednom, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom 4.289 milijonov dinarjev, znaša porast deviznega prometa v zadnjem tednu **skoraj 6'5 milijona dinarjev**.

Devize	Minuli teden	Tekoči teden (v tisočih dinarjev)
Amsterdam	252	54
Berlin	443	589 priv. kl.
Bruselj	6	3
Din-deviza	75	306 avstr. priv. kl.
Dunaj	412	1.579 priv. kl.
Curih	95	725
London	1.203	3.603 inkl. priv. kl.
Madrid	52	82 priv. kl.
New York	1.185	2.107
Pariz	491	1.418
Solun	75	133 boni
Trst	—	2
Stockholm	—	25

Naravnost ogromen porast zaključkov prikazuje deviza **London, New York, Pariz in Dunaj** (v privatnem kliringu), dočim je bil promet v dinarski devizi skoroda normalen. Znatno je porastel tudi promet v švicarskih frankih.

Dunaj je bil v privatnem kliringu trgovan v ponedeljek na bazi Din 9'10 do Din 9'20, odlej pa po tečajih Din 9'07 do Din 9'157. Berlin je notiral v privatnem kliringu dne 30. decembra 1935 — dinarjev 14'05 do Din 14'25, dne 2. t. m. pa Din 13'95 do Din 14'15.

	S. primo Narodne banke	3. I. 1936
	Povpr. Din	Povpr. Din
Amsterdam:	2075'28	2989'88
Berlin:	1756'08	1769'95
Bruselj:	738'11	743'17
Curih:	1424'22	1431'29
London:	216'05	218'11
New York:	4351'07	4387'38
Pariz:	288'99	290'43
Praga:	181'19	182'30
	181'98	183'08

V tekočem borznem tednu dosežena tečajna razlika znaša pri Amsterdamu + 0'72 polna, Bruslju — 0'36, Londonu — 0'68, New Yorku — 5'35, Parizu + 0'82 in pri Pragi + 0'79.

Efektno tržišče

Tendenca neizpremenjena stalna

Prometa ni bilo; notice bančnih in industrijskih papirjev so tudi to pot izostale.

Državni efekti so notirali takole:

	30. dec. 1935	3. jan. 1936
7% inv. pos.	77 78	77'— 79'—
8% Blair	80 82	80'— 82'—
7% Blair	70 71	70'50 71'50
7% Seligman	76 78	79'— 81'—
4% agrar. obv.	44 45	44'— 46'—
6% begl. obv.	60 62	61'— 63'—
2'5% voj. škoda	353 358	355'— 358'—

Dalmatinski agrar, srednjeročne obveznice in stabilizacijsko posojilo sploh ni beležilo.

Žitno tržišče

Tendenca čvrsta

Od petka 27. decembra m. l. na ponedeljek 30. m. m. se je podražila časa primerno suha koroza za Din 8'—, čezmerno suha premurska koroza za Din 5'—, pšenice obeh vrst za Din 6'50, slavonski oves pa za Din 7'— pri 100 kg.

Tudi mlevski izdelki so notirali višje in sicer moka vseh vrst za 5 točk višje.

Zaključkov ni bilo v korozi, pač pa sta bila prodana dva vagona pšenice bačke provenijence.

Zito:

	Din	Din
Koroza:		
časa primerno suha, letine 1935, s kvalitno garancijo, franko vagon nakladalna postaja	112'—	115'—
prekomerno suha, fco vagon prekmur. postaja, plačljivo proti duplikatu	118'—	120'—
Pšenica:		
bačka, 78 kg, 20dstotna, prompt. dobava banat., 78 kg, 20dstotna, prompt. dobava	172'50	175'—
Oves:		
nov, zdrav, suh, reštan, fco vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	137'50	140'—

Mlevski izdelki:

Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	270'—	280'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	270'—	280'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	250'—	255'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	230'—	235'—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	110'—	115'—

Lesno tržišče

Tendenca zelo mlačna

Z izvajanjem sankcij proti Italiji so najbolj občutno prizadeti naši manjši producenti, ki si pač ne morejo pomagati in ne vedo izhoda iz teh obupnih prilik. Vključ temu pa se še vedno podajajo v dvomljive kupčije z elementi, ki pač le izrabljajo sedanje nevzdrž-

no stanje in jemljejo blago pod raznimi garancijami, katere pa se ponavadi izkažejo kot nezadostne, oziroma nič vredne. Baš zdaj, ko se vsepovsod skuša blago oddati, čeravno pod še tako težkimi pogoji, je na mestu največja previdnost pri sklepanju kupčij.

Sedaj se pojavljajo kot kupec razni ljudje, ki se niso še nikdar poklicno bavili z lesno trgovino in skušajo izrabiti ravno sedanje težko stanje v spekulacijske svrhe. Zbog tega naročajo in povprašujejo po blagu, ki bi ga radi dobili le proti delnemu plačilu ali pa zastonj!

Kar se pa tiče reelne kupčije oziroma trgovine je žal še vedno v popolnem zastoj, kar je v ostalem razvidno tudi iz dejstva, da so vse naše lesne industrije, odnosno produkcije že ustavile oziroma ustavljajo svoje obrate.

Les:

	Din	Din
Smreka, jelka:		
Hlodi I., II., monte	100'—	120'—
Brzjavni drogovi	150'—	170'—
Bordonali merkantilni	100'—	130'—
Filerji do 5'8'	130'—	150'—
Trami ostalih dimenzij	110'—	140'—
Škorete, konične, od 16 cm naprej	270'—	300'—
Škorete, paralelne, od 16 cm naprej	300'—	340'—
Škorete, podmerne, do 15 cm	200'—	210'—
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	230'—	250'—
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	260'—	300'—
Kratice, za 100 kg	26'—	28'—
Bukev:		
Deske-plohi, naravni, neobrobljeni, monte	240'—	280'—
Deske-plohi, naravni, ostrorobi, monte	310'—	350'—
Deske-plohi, parjeni, neobrobljeni, monte	300'—	360'—
Deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I., II.	570'—	600'—
Hrast:		
Hlodi I., II.	160'—	210'—
Bordonali	710'—	820'—
Deske-plohi, neobrobljeni boules	800'—	830'—
Deske-plohi, neobrobljeni merkantilni	650'—	700'—
Deske-plohi, ostrorobi (podnice)	750'—	810'—
Frizi	550'—	630'—
Oreh:		
Plohi, neparjeni, I., II.	800'—	900'—
Plohi, parjeni, I., II.	850'—	950'—
Parkeži:		
hrastovi, za m ²	42'—	50'—
bukovi, za m ²	28'—	35'—
Zelez. pragozi: 3'60 m, 14X 24		
hrastovi, za 1 komad	30'—	34'—
bukovi, za 1 komad	20'—	22'—
Drva:		
bukova, za 100 kg	10'—	11'—
hrastova, za 100 kg	9'—	10'—
Oglje:		
bukovo, za 100 kg	38'—	42'—
canellae za 100 kg	42'—	48'—

Ze v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetločla srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

Iz naših organizacij
Trgovine bodo na praznik Sv. Treh Kraljev dne 6. t. m. in v nedeljo, dne 5. t. m. cel dan zaprte. Združenje trgovcev v Ljubljani.

V naše hiše za naš denar

Le naše res domače praške

ADRIA

Zunanja trgovina

Bolgarska Narodna banka je sklenila z avstrijsko vlado pogodbo, po kateri bo Avstrija nakupila za 100 milijonov levov bolgarskega tobaka, Bolgarska pa bo za 75 % tega zneska nakupila avstrijske izdelke, dočim se bo 25 % porabilo za plačila bolgarskim dijakom in bolnikom v Avstriji.

Bolgarska bo dobavljala Poljski tobak in rožno olje, Poljska pa ji v zameno dobavljala bencin in petroleje.

Po novi trgovinski pogodbi med Češkoslovaško in Madjarsko bo mogla Madjarska izvoziti v Češkoslovaško 30.000 debelih prešicev, 516 vagonov posušenega mesa in masti, 9.500 ovac, 1250 konj, 150 vagonov vina in večje količine deželnih pridelkov ter semen v skupni vrednosti 90 milijonov Kč.

V Avstriji nameravajo v novem letu odpraviti razne ovire mednarodni trgovini in zopet dovoliti v mednarodnih pogodbah klavzuli o največji ugodnosti več veljave. Na ta način upajo, da bodo znatno povečali obseg avstrijske zunanje trgovine.

Avstrija je izvozila v prvih 11 mesecih 1935 blaga za 804 milijonov šilingov, uvozila pa za 1.080 milijonov. V primeri z l. 1934 se je njen trgovinski promet povečal za 50 milijonov šilingov.

Tri velike angleške firme so storirale že oddana velika naročila v Avstriji, ker nočejo imeti kupčijskih zvez z državo, ki se je priključila Italiji.

Ker so bili madjarski pečunski promogovniki predragi, bo Italija nabavljala premog iz Češkoslovaške. Belgijske blagovne terjatve proti Italiji so narasle že na 80 milijonov belg, dočim znašajo italijanske protiterjatve samo 4,2 milijona belg.

Poljska vlada je razpustila še nadaljnjih 35 kartelov, da je sedaj število razpuščenih kartelov naraslo na 79. Poljska vlada je začela svoj boj proti kartelom, da doseže znižanje cen.

Izvoz piva iz Nemčije se je lani povečal za 20 odstotkov in dosegel vrednost 12 milijonov mark. Izvoz pa je še vedno manjši kakor je bil pred vojno.

Svetovna proizvodnja svinca se je dvignila od 131.300 ton v oktobru na 148.500 ton v novembru.

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe

Jovan Jelacin
Ljubljana

Zaloga sveže prazne kave, mletih dišav in rudniške vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Verlič Josip, Ljubljana

lastnik trdke.

Ant. Krisper
Coloniale
Tyrševa c. 31

Ustanovljeno
leta 1834

Telefon št. 22-63
Brazovi:
Krispercoloniale

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Veleprazarna kave - Mlini za dišave

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka ter vseh vrst mineralne vode
Točna postrežba! Ceniki na razpolago!

Teško stanje italijanskih državnih financ

Na zadnji seji italijanskega ministrskega sveta je bil sprejet proračun za leto 1936/37, in sicer brez vojnih stroškov v Afriki. Proračun predvideva 20.291 milijonov lir izdatkov in 20.311 milijonov dohodkov, da je proračun na videz celo aktiven. Ker pa je treba k tem izdatkom prišteti še horendne izdatke za vojno v Afriki, je iz proračuna jasno razvidna vsa težavna stanja italijanskih državnih financ. Obenem je vlada odobrila tudi zaključne račune za leto 1934/35, ki izkazujejo 2280 milijonov deficita, od katerega odpade 975 milijonov na vojno v Afriki, 840 milijonov pa na deficit železnice.

Silvestrov večer,

ki ga je priredilo Združenje trgovcev v Trgovskem domu v Ljubljani, je bil ena najbolj posrečenih prireditelj ljubljanskega trgovstva. Spored je bil nad vse bogat in izvrsten. Solisti ga. Oberwalderjeva, gđc. Igličeva in g. Gostič so želi velikanske triumfe in po vsej pravici, ker so peli odlično. A tudi vse druge točke so ugajale, zlasti pa ruski ples absolventov trg. nadaljevalne šole, Hmtadra, Ronnyjazz in radijski orkester. Pozornost so vzbujala lepa darila pri srečolovu. Potrebna pa je bila intervencija Zbornice, gen. tajnika Mohoriča, posl. dr. Fuksa in na vse zadnje še ministra dr. Kreka, da je bil srečolov sploh mogoč. Vsem tem gospodom iskreno zahvalo ljubljanskega trgovstva.

Delavsko zavarovanje v letih gospodarskega zastoja

je naslov skrbno izdelanega poročila, ki ga je založil OUZD v Ljubljani in uredil njegov ravnatelj dr. Joža Bohinjec.

Poročilo podaja po globoko občutenih spominskih besedah blagopokojnemu kralju in kratkem

uvodu obširno sliko o delu okrožnega urada za zavarovanje delavcev, nato pa zanimivo statistiko o zavarovancih, njih zaposlenosti, mezdah, boleznih itd. Podrobno je tudi navedeno gospodarsko poročilo o uspehu urada. Poročilo je na koncu dodano tudi več jasno izdelanih propagandnih lepakov, kako skrbi OUZD za svoje zavarovance.

Gospodarsko stanje v južni Srbiji

V ponedeljek je bila v Skoplju plenarna seja tamošnje trg. industrijske zbornice, na kateri je bil odobren zbornični proračun v višini 1.371.000 Din. Nato se je prešlo na razpravo o gospodarskem stanju Južne Srbije. Splošno se je naglašala potreba, da se ustanovi v Skoplju poseben zavod za prodajanje opija, ker se je Prizad izkazal kot popolnoma nesposoben. Štiri leta že deluje Prizad na tem polju, a še vedno ni znal organizirati trgovine z opijem. Tudi letos je bil Prizad deficiten in opijski fond se ni nič povečal. Gospodarsko stanje pa se je v Južni Srbiji nekoliko zboljšalo. Proizvodnja riža se je povečala za en milijon kg na 3.600.000 kg. Kvaliteta riža je prvovrstna in se plačuje riž po 3 do 5 dinarjev za kg. Na 1440 hektarjih se je pridelalo 120.000 kg čistega bombaža. Jabolki je bilo za 130 vagonov in so se plačevala po 2 do 2'40 Din za kg. Trgovina z Grčijo se je sicer povečala, vendar se še ni razvila do te stopnje kakor bi bilo želeli. V 11 mesecih 1935 se je izvozilo iz Južne Srbije v Grčijo skupno blaga za 105'8 milijona Din, uvoz iz Grčije pa je narasel od 22'5 na 25'3 milijona Din. Trgovinski odnosi z Albanijo so še vedno slabi. Trgovina s pšenico je mnogo trpela, ker so nekateri primešali pšenici pesek in plevel, da se je na kumanovskem trgu moralo ugotoviti, da je bilo v kg pšenice od 8 do 14% peska in plevela. To

vance. Tudi ostale priloge in zemljevidi delajo ravnateljstvu čast.

Iz vsega poročila se jasno vidi, da opravlja OUZD tudi v sedanjih težkih časih mnogo koristnega dela in da bi bilo njegovo delo še bolj uspešno, če bi bila izvedena popolna decentralizacija socialnega zavarovanja. O poročilu OUZD bomo še poročali.

Dobave - licitacije

Prometno komercialni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 7. januarja ponudbe za dobavo 10.000 pol indigo papirja.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do dne 8. januarja ponudbe o dobavi rezanega lesa in raznega električnega materiala; do dne 15. januarja o dobavi tovnostne masti za ležaje, žične mreže, jamerskih potrebščin, raznega električnega materiala in kostanjevih drogov.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 14. januarja ponudbe o dobavi raznega železa, železnih verig, jekla, in lanene jadrnine; do dne 17. januarja o dobavi 392 kg kravine in 140 kg brandzola, 812 m lanene jadrnine; do dne 19. januarja o dobavi železne pločevine in raznih vijakov in do dne 20. januarja o dobavi spojke, cevi itd.

Doma in po svetu

Ljubljanski občinski svet je soglasno sprejel resolucijo proti monopolizaciji šolskih knjig in za razveljavljanje natečaja za knjige na srednjih šolah.

Obč. svetnik Soss, ki je edini zastopnik trgovstva v novem ljubljanskem občinskem svetu, kar je tudi na prvi seji mestnega sveta z obžalovanjem konstatiral, je bil

izvoljen v naslednje odbore: v finančni, tržni in davčni odbor.

»Jutro« poročila, da kočevski premogovnik še vedno ni dobil povlaščenih železniških dobav in da dobavlja železnici še vedno samo 20 mesto 80 vagonov mesečno.

Ljubljanska radijska postaja je bila po odredbi poštne ministrice zopet izročena v upravo Prosvetne zveze.

Novi proračun beograjske občine predvideva 311'5 milijona Din izdatkov in je za 9'2 milijona Din manjši od lanskega.

Proračun sarajevske občine znaša 32'1 milijona Din. Dohodki trošarine so proračunani na 13'5, občinskih doklad na 3'8, taks na 1'9 in občinskih ustanov na 2'5 milijona Din.

Pri nedeljskih občinskih volitvah v Velesu je od 3870 volilcev glasovalo za listo JRZ 1583, za listo JNS pa 1024 volilcev.

Bača, jugoslovanska tvornica za gumi in obutev v Borovu, poveča z odobrenjem trgovskega ministrstva svojo glavnicu od 20 na 40 milijonov Din z izdajo 4000 novih prioritetenih delnic po 5000 Din. Pri podpisu se plača od vsake delnice za take in stroške 200 Din.

Vinko Resman, posestnik, industrialec in mnogoletni župan ter komisar Mestne hranilnice v Radovljici je umrl dne 30. decembra. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Veliko skladišče lesa trdke Murkovič v Senju je pogorelo do tal. Z največjo težavo so požar lokalizirali. Škoda znaša okoli 2 milijona dinarjev. Kako je nastal požar, še ni ugotovljeno.

Lord Reading, bivši indijski podkralj in angleški zunanji minister je umrl v Londonu.

Avstralska vlada namerava ustanoviti svoja diplomatska zastopstva v vseh važnejših mestih.

Po statistiki ravnateljstva Sueškega prekopa je šlo v času od 25. junija do 25. decembra skozi prekop v Afriko 445 italijanskih ladij, ki so imele na krovu 246.361 vojakov in delavcev, iz Afrike pa se je vrnilo skozi prekop v Italijo 338 parnikov, na katerih je bilo 35.697 ranjencev in bolnikov. Dve tretjini ranjencev je bilo zelo težko ranjenih. Večina bolnikov pa je obolela za neke vrste kugo, ki se pod vročim afriškim solncem sploh ne more ozdraviti.

Zenevski list »Le Travail« poroča, da je prejel te dni neki Zenevec pismo svojega prijatelja, ki je italijanski oficir v Etiopiji. Oficir piše, da žive dobro, da je klima znojna in morala vojske odlična. Znamke na pismu pa naj spravi, ker da bodo imele te po italijanski osvoboditvi Etiopije posebno vrednost. Zenevec, ki je vedel, da njegov prijatelj ne zbira znamk, se je začudil nad koncem pisma. Nato pa je pravilno znamke odleplil in pod znamkami čital naslednje: »Smo v peklu. V tisočih umiramo.«

Agenzia Stefani demantira vest o aretaciji nekega škofa v Južni Tirolski.

Francoski parlament je sprejel proračun ter bil nato odgojen do srede januarja.

Sovjetska vlada namerava baje svoj spor z Urugvajem predložiti Zvezi narodov v rešitev.

Vsi turški cariniki, ki imajo večje premoženje, bodo morali posebni revizijski komisiji dokazati, da so na pošten način prišli do svojega premoženja.

Dohodki angleških železnic so se v l. 1935. povečali za poldrug milijon funtov.

Veliko poljsko nagrado za književnost je podelilo poljsko prosvetno ministrstvo pisateljici Sofiji Nalkovski.

Angleške pošte so odpravile zadnjih 14 dni pred božičnimi prazniki 286 milijonov pisem in 10 milijonov paketov.

Angleško letalo »City of Chartum« se je ponesrečilo 4 milje južno zapadno od Aleksandrije. Vseh 12 potnikov je bilo pri tem ubitih.

Nad otokom Luconom je divjal silen tajfun, ki je zahteval 39 smrtnih žrtev. Veliki ameriški 7000 tonski tovorni parnik je virgel vihar na obrežje.

Eden največjih hotelov v Edinburgu je pogorel do tal. Tri osebe so našle smrt v plamenih, več pa jih je bilo težko ranjenih.

Tržna poročila

Mariborski živinski sejem

Na trg z dne 31. decembra je bilo prignanih 11 konj, 7 bikov, 88 volov, 223 krav in 14 telet. Cene so bile te: debeli voli po 2'50 do 3, poldebili po 2 do 2'50, plemenski po 2 do 3, za klanje po 2 do 2'75, krave za klanje po 2 do 2'50, za rejo po 1'50 do 2, za klobase po 1 do 1'25, molzne krave po 2 do 2'50, breje po 2 do 3, mlada živina po 2 do 3'25, teleta po 3 do 4. Prodanih je bilo 138 glav živine. Mesne cene: volovsko prvovrstno po 8 do 10, II. po 6 do 8, meso od bikov, krav in telet od 4 do 6, telečje meso po 8 do 10, svinjsko sveže meso po 8 do 12 dinarjev za kg.

Mariborski svinjski trg

Na svinjski sejem dne 27. decembra je bilo pripeljanih 19 svinj, cene so bile te: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 60—70, 7 do 9 tednov stari 85—100, 3 do 4 mesece stari 120—170, 5 do 7 mesecev stari 200—240, 8 do 10 mesecev stari 290—400, 1 leto stari 520—760; 1 kg žive teže 5—6'50, mrtve teže 7—9 dinarjev. Prodanih je bilo 14 svinj.

Zagrebski tedenski sejem

Kljub deževnemu vremenu je bil dagon na letošnjem prvem zagrebškem tedenskem sejmu dober. Ker pa ni bilo na trgu tujih kupcev, je bila kupčija manj živahna in so se špeharji celo pocenili za 50 par, dočim so ostale druge cene neizpremenjene.

Dogon in prodaja živine: 21 bikov, 202 kravi, 46 junic, 33 juncev, 71 volov, 113 telet, 21 konj in žrebet in 429 prešičev ter 64 pujskov.

Cene: biki po 2'25 do 3, krave za klanje po 2'10 do 2'75, za klobase po 1'10 do 1'50, junice za mesanje po 2'50 do 3'25, za rejo po 500 do 700 (za žival), voli I. vrste po 4 do 4'25, II. vrste po 3 do 3'50, junci po 3 do 3'25, živa teleta po 4 do 4'50, zaklana po 5'50 do 7, debeli prešiči po 7 do 7'50, navadni po 5 do 5'90, zaklani po 8'75 do 9'25 Din za kg žive teže, pujski po 80 do 100 Din za žival.

Detelja po 110 do 125, otava po 100 do 115, seno po 100 do 110, slama za steljo po 45 do 50 Din za 100 kg. Zelje po 2'25 do 2'50, repa pa po 0'25 do 0'35 Din za kg.

Dunajski trg

Na dunajski goveji trg je bilo postavljenih skupno 1580 glav goveje živine, od teh iz Jugoslavije 100 glav. Cene so bile naslednje: voli izredne kvalitete po 1'42 do 1'50, prima po 1'15 do 1'40, voli II. vrste po 0'92 do 1'10, III. vrste po 0'75 do 0'88, krave po 0'64 do 0'84, mršava živina po 0'50 do 0'63 šilinga za kg žive teže. Kupčija je bila mlačna in so se krave pocenile za 2 do 3, biki pa za 2 groša pri kg.

Na svinjski trg je bilo postavljenih skupno 11.077 prešičev, od katerih je bilo iz Jugoslavije 2351. Cene so bile te: špeharji I. vrste po 1'40 do 1'45, stari špeharji po 1'20 do 1'30, kmečki po 1'30 do 1'46, angleški križani po 1'35 do 1'40, romunsko-banatski po 1'35 do 1'57, pršutarji po kakovosti od 1'40 do 1'70. Povpraševanje na trgu je bilo slabo in so se prima špeharji pocenili za 5, vse druge vrste pa za 5 do 8 grošev.

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem na Silvestrovo otvoril v novozgrajeni hiši

KAVARNO

v Ljubljani, Tyrševa c. (Bežigrad)

Kavarna je najmoderneje opremljena, kjer bodo na razpolago vsi tuzemski in najvažnejši inozemski časopisi ter revije. Lokali so ogrevani s centralno kuriavo najnovejšega sistema. V hiši se nahaja tudi prvovrstno zimsko kegljišče. Za solidne cene in postrežbo jamči ter se vljudno priporoča gg. trgovcem, industrijalcem in obrtnikom

Telefon 27-38

Giril Majcen

Telefon 27-38

vseh vrst fotografij ali risbah
izvršuje
najsolidnejše

KLISARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Naročajte in širite
„Trgovski list“!

AGRIPPA,

švedska kartoteka v obliki knjige nudi vsa

kemu podjetju najhitrejši in najsigurnejši pregled v knjigovodstvu. Ker so razen patentiranega mehanizma izdeluje vse doma, so je pocenila ta kartoteka za 50%. — Zastopstvo za Jugoslavijo

M. TIČAR, Ljubljana
Šelenburgova ulica 1,

kjer dobite tudi vse pisarniške in tehnične potrebščine v največji izbiri in po najnižjih cenah